

ANALIZA STANJA CRESKOG MUZEJA U CRESU S OBRAZLOŽENJEM

Creski muzej, Cres

Tip muzeja: regionalni muzej; područna zbirka: Arheološki muzej, Osor.

Osnovan: ~~1978.god.~~ 1910. god.

Prostor: muzej djeluje u okviru gotičke palače Arsan-Petris koja je 1978.g. sanirana od strane Restauratorskog zavoda Hrvatske iz Zagreba i sadrži izložbeni prostor od 195 m², depo i magazin od 83 m², radni prostor od 25 m². Izložba je postavljena u prizemlju i na dva kata. Depo je u tavanskom dijelu zgrade. Autori muzeološkog postava su mr. Radmila Matejčić (koja je radila u Pomorskom i povijesnom muzeju u Rijeci, a danas je u mirovini), za stručni dio programa i Mate Solis (akad.slikar? iz Cresa) koji je autor likovnog dijela postava. Intervencija u tom muzeološkom postavu do danas, od njegova postavljanja 1978.g., nije bilo.

Sadržaj muzeja:

hidroarheološki nalazi (Ilovik, Lošinj, Cres); keramika iz prehistorijskog i antičkog razdoblja; kameni spomenici predromaničkog i romaničkog razdoblja; oružje venecijanske i sjevero-italske proizvodnje; kasno renesansni drveni kipovi; etnografski materijal (napose najtipičnijih poljoprivrednih kultura otočja); predmeti kulturno-povijesnog značaja; numizmatička zbirka; biblioteka s bibliofilskim izdanjima iz XVII. XVIII i XIX.st. Ukupno 9146 predmeta (podatak se odnosi na 1986.god.)

Kadar: 1 kustos (arheolog)

Obrada grade:

upis u inventarnu-ulaznu knjigu; restauriranje predmeta se obavlja izvan muzeja.

Publikacije: Privremeni vodič - Prošlost otoka i Creski muzej (šapirograf tehnika).

Ocjena stanja

Predlažemo po uvidu u stanje muzeja potpunu izmjenu stalnog postava budući da sadašnji ne zadovoljava niti minimalne standarde regionalnog muzeja, nepregledan je, a tematski i kronološki nije ujednačeno postavljen. Likovna izvedba pridonosi nepreglednosti osnovne ideje autora stručnog dijela postava.

Intervencije u izmjeni sadašnjeg postava su nužne i hitnog karaktera ali kako je planirana ponovna sanacija zgrade treba planirati paralelnu i zajedničku izradu programa muzeja i to sa stručnjacima za sanaciju, arhitektom, stručnjakom za muzejsku arhitekturu, napose za postav stalne izložbe, dizajnerom za vizualno određenje kako postava tako i svih ostalih elemenata iz okvira programiranja muzeja, izradbu plana muzejskog postava u totalnom programu od nove selekcije predmeta za izlaganje, idejne koncepcije, muzeološkog prijedloga, vitrina i panoa, maketa i dr.

U zasebnom projektu muzeološke sheme Creskog muzeja koju priprema MDC inzistirat će se na definiciji krajnjeg, optimalnog rješenja, koje će dati upotrebljive smjernice daljeg rada muzeja. Koncepcija će se odnositi na cjelokupni prostor zgrade u skladu s programom adaptacije zgrade u okviru kojeg će se morati nalaziti osnovni funkcionalni dijelovi od prijemnog/prodajnog prostora, preko biblioteke i dokumentacijskog odjela (budući da se planira organizacija Creskog muzeja kao matičnog muzeja otočja), izložbenih prostorija za stalni postav muzeja, depoa, priručne preparatorske radionice i dr.

Prema suvremenoj muzeološkoj teoriji i praktičnim iskustvima u svijetu obaveza regionalnih muzeja jest da kompleksnim, multidisciplinarnim i multimedijalnim pristupom stvore cjelovitu sliku prezentirane (postavom) regije koju muzej pokriva svojom osnovnom djelatnošću.

Da bi se takav muzeološki program uopće artikulirao nužno je dopuniti postojeću sliku o muzeju popisom predmeta predviđenih za izlaganje, arhitektonskim nacrtom postojećeg prostora, podacima o dubini istraženosti pojedinih tematskih cjelina (od prirodoslovnog dijela, arheologije preko etnologije, kulturne povijesti, NOB-a i socijalističke izgradnje) kako bi se odredio nivo istraženosti i mogućnost prezentiranja zaokruženih, pojedinih, cjelina i njihova povezivanja u tematskom i kronološkom slijedu.

Najhitnije, i prije početka sanacije zgrade muzeja, treba intervenirati u prostoru sadašnjeg depoa smještenog u tavanskom dijelu zgrade koja prokišnjava, vlažan je i uz to se pod urušava te je postojeća grada, od nemalog kulturno-

-povijesnog značaja, ugrožena. Građu iz depea treba hitno spremati u ormare, kutije, police, odnosno pronaći do adaptacije, pa makar i privremene, toga dijela zgrade, novi prostor za spremanje građe.

Paralelna i popratna akcija je početak sustavnog istraživanja prirodoslovnog, etnografskog karaktera otočja kao i razdoblja NOB-a te prikupljanje građe u suradnji s Općinskim odborom SUBNOR-a i Savezom boraca otoka Cres i Lošinja. Programom muzeja za 1987.g. nije planirano to istraživanje ali ga treba uvrstiti u prioritetni program istraživanja u 1988.god. Istovremeno treba nastaviti akciju povrata starih inventarnih knjiga muzeja koje se nalaze u Arheološkom muzeju Istre i u Italiji obaviti fotografsko snimanje sadašnjeg stalnog postava Muzeja za dokumentaciju institucije, otpočeti snimanje muzejske građe za potrebe fototeke muzeja, dakle s osnovnim i zakonski nužnim dijelovima svakog muzejskog rada.

U predvidivom matičnom Creskom muzeju, o čemu će biti više riječi u prijedlogu MDC-a mreže muzeja otočja, nužno je planirati zapošljavanje stručnog kadra i to profila etnologa, povjesničara, povjesničara umjetnosti u prvoj dionici dakle u razdoblju 1988/1989.g. kao i preparatora. Ne ostvari li se ovo kadrovsko popunjavanje teško je očekivati i planirano minimalno poboljšanje u funkcioniranju muzeja na otočju.

Sadašnje stanje dokumentacije u muzeju je na vrlo niskom nivou; nije naime do kraja inventirana niti postojeća građa, inventarne kartice ne postoje kao ni inventarni omoti, fototeka i ostali propisani oblici vođenja dokumentacije. Budući da je u pripremi novi podzakonski akt o vođenju dokumentacije u muzejima i galerijama u SR Hrvatskoj koji se temelji na suvremenijem načinu vođenja dokumentacije prema projektu dokumentacije i klasifikacije muzejskih i galerijskih predmeta u SR Hrvatskoj s uputama za sigurnosno mikrofilmiranje i dalju računsku obradu podataka (projekt je dovršen u okviru djelatnosti MDC-a i prihvaćen od strane Muzejskog savjeta Hrvatske) i bit će štampan u obliku priručnika za rad s konkretnim uputstvima, predlažemo da se cijeli dokumentacijski nivo obrade građe u Creskom muzeju i područnim zbirkama vodi od početka po tom novom sistemu čija primjena treba uslijediti u drugoj polovici 1987.god.

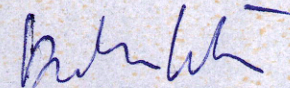
Time će se postići ujednačeno vođenje dokumentacije u svim muzejima otočja povezano s republičkim načinom vođenja dokumentacije te time i otvoriti mogućnost za stvaranje informacijskog o komunikacijskog središta u samom Creskom muzeju. Do adaptacije zgrade muzeja i izrade kao i nove muzeološke postave

Creskog muzeja potrebno je sadašnji postav opremiti novim legendama i uspostaviti komunikacijske oznake kretanja kroz prostor. Predlažemo i štampanje privremenog vodiča kroz muzej koji bi sadržavao osnovne informacije o izloženom s nekoliko fotografija na više stranih jezika i dakako na hrvatsko-srpskom jeziku. Izvedba toga kataloga i minimalne signalizacije u stalnom postavu treba biti provedena u suradnji s MDC-om odnosno dizajnerom za tu vrstu poslova.

Za daljnji rad na muzeološkoj koncepciji MDC-u treba dostaviti: popis predmeta; arhitektonski nacrt prostora, program istraživanja za 1988.g., scenarij postojećeg postava, rokove početka adaptacije zgrade i naziv izvođača radova.

Zajednički treba dogovoriti realizaciju vodiča kroz Muzej - tekstualni dio rad kustosa Muzeja Jasminke Čus-Rukonić, izbor fotografija i event. plan Muzeja i angažiranje dizajnera od strane MDC-a.

MDC, 17.4.1987.

Mr. Branka Šulc, kustos